

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Pf.V.20.085/2020/14/II.

A felperes:

felperes (cím2.)

A felperes képviselője:

ügyvédi Iroda (cím4.)

Az alperes:

alperes (cím1.)

Az alperes képviselője:

ügyvédi iroda (cím3.)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél:

a felperes (27. sorszám alatt)

A per tárgya:

Sérelemdíj iránti igény

Az elsőfokú bíróság:

Pécsi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma:

18.P.20.003/2020/24.

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak – az illetékes adóhatóság felhívására 80.000 (nyolcvanezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 25.000 (huszonötezer) forint másodfokú eljárásban felmerült perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint az alperest a Pécsi Törvényszék a 2016. augusztus 31. napján jogerőre emelkedett nyilvántartási. számú határozatával vette nyilvántartásba.
- [2] Az alperes Alapszabálya I. Fejezet 5.) pontjának a) pontja értelmében „A vadásztársaság köteles a vadgazdálkodást és a vadászatot a mező és erdőgazdálkodás érdekeivel, valamint a

környezet és természetvédelemmel összhangban gyakorolni, tagjai részére a vadászati lehetőséget biztosítani,”

- [3] Az Alapszabály II. Fejezetének 10.) pontja szerint „A vadásztársaságnak rendes és különleges jogállású tagjai lehetnek. A vadásztársaság rendes tagjait – a tagsági jogviszonyból eredően – a jogszabályban, az alapszabályban, a házi szabályzatban megállapított egyenlő jogok illetik és egyenlő kötelezettségek terhelik...”
- [4] Az Alapszabály II. Fejezet 11.) pont b) pontja szerint a „A Vadásztársaság rendes tagjai jogosultak a vadásztársaság vadászterületén a jogszabályok, az Alapszabály, a Házi Szabályzat, az egyéb szabályzatok és a közgyűlés határozatainak megtartásával vadászni”, a j) pont értelmében a tagok „a vadásztársaság eszközeit a Házi Szabályzatban megállapított feltételekkel igénybe vehetik, illetőleg használhatják”.
- [5] A 2017. február 27-én kelt Házi Szabályzat II. 3. pontja értelmében „A vadászterületen az előző üzemtervi ciklusban bevált gyakorlat alapján a vadászati tevékenység személyre szabott vadászati szerződés birtokában gyakorolható. A vadászati szerződések megkötésére az elnök kap felhatalmazást, azzal, hogy jogosult a szerződéseket az érintettek igényeihez, vadászati szokásaihoz, szabadidejéhez, aktivitásához, pénzügyi és tevékenységbeli hozzájárulásához igazítani.”
- [6] A felperes az alperes nem földtulajdonnal rendelkező tagja. A felperes már az alperes nyilvántartásba vételét megelőzően működő vadásztársaságban is munkaviszonyban állt. Az alperesnél a felperes hivatásos vadászként 2017 nyaráig állt munkaviszonyban, amely a felperes felmondásával szűnt meg. A felmondást követően a felperes a szomszédos vadászatra jogosult társaságnál helyezkedett el. A felperes felmondását követően a korábban az alperesnél vadászó név és ismerősei nem mentek az alperesi vadásztársasághoz vadászni.
- [7] Az alperes intézőbizottsága 2017. szeptember 7. napján fegyelmi eljárás lefolytatását kezdeményezte a felperessel szemben azzal az indokkal, hogy a felperes hivatásos vadászként az előző vadgazdálkodási ciklusban fogadta a közel két évtizede visszajáró külföldi vendégvadászokat, majd az új munkaviszonya létesítését követően őket „átvitte” a szomszédos vadásztársasághoz, ezzel 2017. évben az alperesi vadásztársaságnak árbevétel-elmaradást okozott.
- A fegyelmi eljárás lefolytatása során az alperes fegyelmi bizottsága az 1/2017/1. számú határozatával megállapította, hogy a felperes elkövette a terhére rótt fegyelmi vétségeket. A határozat – többek között – rögzítette, hogy
- „A lefolytatott fegyelmi tárgyalás alapján, a Fegyelmi Bizottság megállapítja, hogy eljárás alá vont magatartásával és személyével összefüggő módon a Vadásztársaság régóta visszajáró vendégei, 2017. évben megszakították a Vadásztársasággal a kapcsolatukat és eljárás alá vont új munkahelyén a szomszédos vadászterületen vadásztak.” (A jelű közlés)
- „A Fegyelmi Bizottság szintén megállapítja, hogy eljárás alá vont összeférhetetlen és súlyosan etikátlan magatartást tanúsított akkor, amikor több vadásztársát érintően is zavaró, valótlan és a társaság harmonikus békéjét roncsoló kijelentéseket tett és ezzel megpróbálta az érintetteket egymás ellen hangolni és ezen magatartásával a társaság békéjét súlyosan veszélyeztette. Különösképpen súlyosan értékelendő, hogy eljárás alá vont ezen összeférhetetlen magatartását a társaság vezetősége és elnöke ellen tett intrikus kijelentéseivel és azt alátámasztó magatartásával súlyosbította...” (B jelű közlés)
- „eljárás alá vont több vadásztársát is kikezdte, megkísérelte őket egymással vagy a vezetőség egyik tagjával, az elnökkel, vagy az egész vezetőséggel konfliktusos helyzetbe keverni. Ezzel az ironikus magatartásával az eljárás alá vont a társaság eddig tökéletes, harmonikus békéjét tette tönkre, illetve súlyosan veszélyeztette azt, mivel megnehezített a

társaság eddigi konfliktus mentes életvitelét. A tagok jelezték, hogy ez a fajta „keverés” zavarja a közérzetüket és nem szeretnének a jövőben ilyen zavart keltő hatásokat elszenvedni. A tagok azt is jelezték, hogy az ilyen típusú rosszindulatú, ironikus és etikátlan magatartás bennük komoly diszkomfortérzetet kelt.” (C jelű közlés)

név2-n ironikus magatartása teljességgel összeférhetetlen, mivel eljárás alá vont magatartásával és nyilatkozataival a társaság békéjét és harmóniáját rombolta...” (D jelű közlés)

- [8] Erre tekintettel az alperes fegyelmi bizottsága a legsúlyosabb fegyelmi büntetésre, kizárásra tett javaslatot és a fegyelmi ügyet az alperes közgyűlése elé utalta. Az alperes közgyűlése 2017. október 27. napján meghozta a III/2017. (10.27.) számú határozatát, amely – többek között – rögzítette, hogy

„A Fegyelmi Bizottság szintén megállapítja, hogy eljárás alá vont összeférhetetlen és súlyosan etikátlan magatartást tanúsított akkor, amikor több vadásztársát érintően is zavaró, valótlan és a társaság harmonikus békéjét roncsoló kijelentéseket tett és ezzel megpróbálta az érintetteket egymás ellen hangolni és ezzel a társaság békéjét súlyosan veszélyeztette. Különösképpen súlyosan értékelendő, hogy eljárás alá vont ezen összeférhetetlen magatartását a társaság vezetősége és elnöke ellen tett intrikus kijelentéseivel és azt alátámasztó magatartásával súlyosbította...” (E jelű közlés)

„-konfliktus generáló békétlenséget szító magatartást folytatott számtalan esetben, mikor megpróbálta a társaság tagjait, egyes tagok és a vezetőség, vagy az elnök közötti jó viszonyt valamilyen valótlanossággal, dezinformációval kikezdeni és az érintetteket egymásnak ugrasztani, mellyel a vadásztársaság békéjét harmonikus működését egyértelműen veszélyeztette.” (F jelű közlés)

További súlyosbító körülmény, hogy felperes-n a kérdőre vonás és a fegyelmi eljárás elindulása óta is a helytelen magatartást választotta, mivel nem a hibájának elismerését, az elnézéskérelmet, és a hiba kiküszöbölését kereste, hanem fenyegetőzéssel reagált.” (G jelű közlés)

- [9] A közgyűlés a felperest a határozattal fegyelmi büntetésként az alperesi vadásztársaságból kizárta.
- [10] A felperes a határozat ellen jogorvoslattal élt. A Pécsi Törvényszék a 14.P.21.045/2017/19. számú, 2018. június 8-án kelt ítéletével az alperes közgyűlése III/2017.(10.27.) számú felperes kizárását kimondó fegyelmi határozatát hatályon kívül helyezte. Az ítélet ellen az alperes által előterjesztett fellebbezés folytán eljáró Pécsi Ítéltábla a Pf.V.20.106/2018/4. számú, 2018. szeptember 26-án kelt ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.
- [11] Az ítélet indokolása többek között rögzítette, hogy az alperes sem a fegyelmi eljárás során, sem a közgyűlés előtti eljárásban nem tárt a felperes elé okirati bizonyítékokat a tények és körülmények felderítése céljából, a felperes által indítványozott tanún kívül további tanúk meghallgatására nem került sor. Az alperes fegyelmi bizottsága, valamint közgyűlése a fegyelmi eljárás során megsértette a fegyelmi szabályzatban írtakat, amikor nem tárták a felperes elé a fegyelmi eljárás alapjául szolgáló tényeket, körülményeket, nem biztosították a felperes számára azt a jogot, hogy azokkal szemben érdemben védekezhessen. A fegyelmi eljárás elrendelése során egy cselekményt róttak a felperes terhére, ugyanakkor mind a fegyelmi bizottság, mind a közgyűlés határozata három fegyelmi vétség elkövetését állapította meg. E további fegyelmi vétségek (vadásztársaság tagjait, testületeit alaptalanul megvádolta; a vadásztársaság békéjét, harmonikus működését intrikus magatartásával megzavarta) nem csupán az elrendelő iratban nem szerepeltek, de azokra vonatkozóan a felperesre vonatkozó semmilyen tény és körülmény ismertetésére nem került sor.

- [12] A per jogerős befejezését követően az alperesi vadásztársaság törvényes képviselője tájékoztatta a felperest, hogy vadászati joga gyakorlásához vadászati szerződést kell kötni, annak hiányában vadászni nem lehet. Közölte, hogy a felperessel „nem tud kötni vadászati szerződést”. A felperes a vadászati szerződés hiányában nem tud vadászni az alperesnél.
- [13] A felperes 2018. december 12-én az alpereshez címzett levelével megkereséssel élt a tagsági jogok (beleértve a vadászatot is) gyakorlásához elengedhetetlenül szükséges balesetvédelmi oktatás, vadazonosítójel kiadása, beíró könyvekhez való hozzáférés biztosítása, 2018-2019. évi vadászati ütemterv kiadása, valamint a tagságdíj fizetéséhez szükséges bankszámlaszám közlése iránt. Arra vonatkozó kérést, felhívást nem intézett az alpereshez, hogy vele vadászati szerződést kössön.
- [14] A felperes keresetében - annak megállapítása mellett, hogy az alperes megsértette a becsülethez és jóhírnévhez való jogát, továbbá a vadászathoz való jogát, mint alanyi jogosultságát -, kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.000.000,- forint sérelemdíj és annak 2017. október 15. napjától a kifizetés napjáig terjedő időszakra számított törvényes késedelmi kamata megfizetésére, a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (továbbiakban: Ptk.) 2:42. §, 2:43. § d) pontja, 2:45. § (2) bekezdése, 2:52. § (1)-(3) bekezdései, 6:532. §-a és 6:48. § (1) é (3) bekezdései alapján.
- [15] Kérte továbbá, hogy a bíróság kötelezze az alperest, hogy biztosítsa a vadászati joga gyakorlásához szükséges feltételeket és kötelezze arra, hogy a vadásztársaság területén számára a vadászatot biztosítsa. E körben a Ptk. 1:3. § (1)-(2) bekezdésére, 1:5. § (1) és (2) bekezdésére, 3:65. § (1), (2) bekezdésére az alperesi Alapszabály I. Fejezetének 5. pont a) pontjára, II. Fejezet 10. pontjára, 11. pontjának d) és j) pontjára hivatkozott.
- [16] Az alperes ellenkérelme mindkét kereseti kérelem elutasítására és a felperes perköltségben marasztalására irányult.
- [17] Elsődlegesen a per megszüntetését kérte egyrészt a Pp. 240. § (1) bekezdés a) pontja és a Pp. 175. § (2) bekezdés a) pontja, másrészt a Pp. 240. § e) pontja és a Pp. 20.§ (3) bekezdése alapján.
- [18] Érdemben az első kereseti kérelem jogalapját és összecszerűségét is vitatta, kérte elutasítani, arra hivatkozva, hogy a felperes által kifogásolt megállapítások nem nyilvános fegyelmi eljárás keretében történtek, azok valósak, így nem sérült a felperes becsülethez és jóhírnévhez való joga, illetve arra, hogy a vadászathoz való jog nem személyiségi jog.
- [19] A második kereseti kérelem tekintetében arra hivatkozott, hogy az alperes Házi Szabályzata rögzíti, hogy kivel, hogyan, milyen módon lehet szerződni, ez peres eljárás során nem kényszeríthető ki. A felperes nem hívta fel az alperest, hogy a Házi Szabályzatban foglaltaknak megfelelő vadászati szerződést kössön vele, felperesi felhívás hiányában alperesi mulasztásról nem lehet szó.
- [20] Az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéletével a keresetet elutasította. Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 60.000 forint eljárási illetéket.
- [21] Az elsőfokú bíróság az alperes alaki kifogásait megalapozatlannak találta, a kereseti kérelmeket érdemben vizsgálta.
- [22] A Ptk. 2:42. § (1) és (2) bekezdései alapján megállapította, hogy a vadászathoz való jog nem személyiségi jog, ezért a vadászati jog megsértése vonatkozásában a kereseti kérelmet érdemben nem vizsgálta.
- [23] A felperes által megjelölt alperesi határozatokban szereplő konkrét kijelentésekkel (A-G jelű közlésekkel) kapcsolatban vizsgálta, hogy az alperes megsértette-e a felperes becsülethez, jóhírnévhez való jogát.

- [24] A jóhírnév megsértésével kapcsolatban a Ptk. 2:45. § (2) bekezdése első fordulata alapján kifejtette, hogy annak feltétele a valótlanosság állítása, továbbá annak van jelentősége, hogy a valótlan tényállítás alkalmas volt-e a jóhírnév megsértésére. A perbeli esetben az alperes, mint egyesületként működő vadásztársaság jogszabály és saját belső szabályzata alapján jogosult volt fegyelmi eljárás indítására, lefolytatására, így nem ok nélkül, indokolatlanul történtek a perbeli közlések. Önmagában az a tény, hogy az alperes a fegyelmi eljárást jogszabályba, alapszabályba ütköző módon, eljárási szabályok megsértésével folytatta le - amelynek jogkövetkezményét a bíróság jogerősen levonta -, nem bizonyítja azt, hogy az alperes a felperes jóhírnevét megsértette.
- [25] Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint a keresettel érintett A-G jelű közlések nem sértették meg a felperes jóhírnévhez való jogát. A jogerős ítélet alapján nem vitás ténynek tekintette, hogy a perben támadott alperesi határozatok bizonyítékok nélkül tartalmaztak megállapításokat. Rögzítette ugyanakkor, hogy azok valóságát, illetve valótlanosságát a jogorvoslat során eljáró bíróság nem vizsgálta, ezért további bizonyítás nélkül nem állapítható meg tényként az, hogy a határozatban szereplő megállapítások valótlan tényállítások lennének vagy valós tényeket hamis színben tüntetnek fel.
- [26] Megállapította, hogy jelen perben a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy az A-G alatt felsorolt kijelentések valótlanok, avagy valós tényeket hamis színben tüntetnek fel.
- [27] A meghallgatott tanúk előadása alapján az A jelű közlés tekintetében rögzítette, hogy az valós tény tartalmaz abban a részében, hogy a korábban alperesnél vadászó név és ismerősei miután a felperes munkaviszonya az alperesnél megszűnt, nem jártak vadászni az alpereshez, a közlésnek az a része pedig, hogy a felperes „magatartásával és személyével összefüggő módon...megszakították a Vadásztársasággal a kapcsolatukat” nem tartalmaz a felperest sértő, valótlan tényállítást.
- [28] A B, C, D, E, F, G jelű közlések esetében úgy ítélte meg, hogy a felperes nem bizonyította, hogy azok rá vonatkozó, őt sértő valótlan tényeket tartalmaznak, és azt sem, hogy a közlések alkalmasak lettek volna a társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására. Kiemelte, hogy az a tény, hogy a felperes a felmondása után a szomszédos vadásztársaságnál helyezkedett el, önmagában cáfolja azt a felperesi állítást, hogy az alperes A-G jelű közlései okán a zárt vadásztársadalomban a megítélése hátrányossá vált.
- [29] A felperes második kereseti kérelmét a Ptk. 1:3. § (1) és (2) bekezdései és a Ptk. 1:5. § (1), (2) bekezdései alapján nem találta megalapozottnak. Kifejtette, hogy az alperes az egyesülési jog alapján létrejött, bejegyzett civil szervezet, a működésére a civil törvény és a civil szervezetek bírósági nyilvántartásáról és az ezzel összefüggő eljárási szabályokról szóló 2011. évi CLXXXI. törvény (a továbbiakban: Cnytv.) rendelkezései irányadók. Az a tény, hogy az alperes Házi Szabályzata, hogy rendelkezik a vadászati jog gyakorlásához szükséges vadászati szerződés megkötéséről, az alperes belső működési körére tartozik, vizsgálata nem polgári perre, hanem a civil szervezetek törvényességi felügyelete körébe tartozó kérdés.
- [30] Jogalap hiányában az elsőfokú bíróság a kereseti kérelem sérelemdíjra vonatkozó részével érdemben nem foglalkozott.
- [31] Az ítélet ellen, elsődlegesen annak a Pp. 383. § (1)-(2) bekezdései alapján megváltoztatása és a kereset teljesítése érdekében a felperes terjesztett elő fellebbezést, a másodfokú bíróság felülvizsgálati jogkörét a Pp.369.§ (3) bekezdés a), b), c) és d) pontjaiban jelölve meg.
- [32] Másodlagosan kérte az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp.381.§-a alapján – eljárás jogi felülbírálat keretében való – hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, a másodfokú bíróság felülvizsgálati jogkörét a Pp.369. § (1) bekezdésében jelölve meg. Megsértett jogszabályhelyként e körben a Pp.276. § (1)

bekezdésére, 279. §-ára, 294. § (4) bekezdésére, 341. § (1) bekezdésére és 346. § (4) és (5) bekezdésére hivatkozott.

- [33] Harmadlagosan a Pp.384. § (2) bekezdés b) pontja alapján – anyagi jogi felülbírálat keretében – kérte az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását, a másodfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp.369. § (4) bekezdésében jelölve meg, megsértett jogszabályhelyként a Pp.237. §-ára hivatkozással.
- [34] Álláspontja szerint az elsőfokú bírósága felperes jó hírnév megsértése körében tett állításait tévesen értelmezte, ezáltal téves jogi következtetést vont le, illetve a Ptk.2:45.§ (2) bekezdésével és a 2:52. §-val kapcsolatban kialakult joggyakorlattal ellentétes álláspontra helyezkedett. Sérelmezte, hogy a hat valótlán tényállításként nevesített közlés tekintetében az elsőfokú bíróság nem egyenként vizsgálta azok személyiségi jogsértésre való alkalmasságát. Állította, hogy azzal, hogy az alperes olyan magatartásokat tulajdonított neki, amelyeket nem követett el, azok kapcsán negatív jelzőkkel illette, a vadásztársadalomban hátrányos helyzetbe került, így az alperes ezekkel a közlésekkel nyilvánvalóan megsértette a becsülethez és jó hírnévhez fűződő jogát.
- [35] Előadta, a kereseti kérelmét nem arra alapította, hogy vele szemben fegyelmi eljárás indult, illetve, hogy az hogyan zajlott, mert ebben a körben a Pécsi Törvényszék 14.P.21.045/2017/19. számú ítélete már állást foglalt, hanem fegyelmi eljárás során született két határozat tartalmában fellelhető valótlán tényállításokra. Sérelmezte, hogy az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy e tényállítások, hogy alkalmasak-e a jó hírnév megsértésére, ehelyett azt állapította meg, hogy az alperes jogosult volt eljárást kezdeményezni és a sérelmezett tényállítások egyébként sem sértették a felperes személyiségi jogát. Az elsőfokú bíróság azzal, hogy e tényállításokat egyenként nem vizsgálta, a személyi bizonyítási eszközöket és okirati bizonyítékokat nem értékelte, már önmagában megsértette a Pp.279.§-ában foglaltakat, és azzal, hogy ítélete indokolásában a B-G jelű kijelentések kapcsán nem adott számot arról, hogy milyen bizonyítási eszközöket értékelt, illetve milyen indokok alapján találta megalapozatlannak a felperes jogi érvelését, megsértette a Pp.346.§ (4)-(5) bekezdését is.
- [36] Kifejtette, hogy az A jelű közlés azt állítja, hogy a felperes „felbujtásának” eredményeként több vendégvadász megszakította az alperessel a kapcsolatot. Ezzel szemben az elsőfokú bíróság úgy foglalt állást, hogy tényszerű, hogy ezek a vendégek megszakították az alperessel a kapcsolatot. A bizonyítás eredménye mind ezzel szemben név1 írásbeli nyilatkozata, Tanú4 vallomása és Tanú3 vallomása alapján nem ezt mutatja. A rendelkezésre álló okirati bizonyíték és tanúvallomások alapján a felperes a perben bizonyította azt a nemleges tényt, hogy magatartásával más személyeket nem bírt rá arra, hogy máshol vadásszanak. Tény, hogy név1 és társai már máshol vadásznak, azonban valótlán tény az, hogy ez a felperes magatartásának eredménye.
- [37] Az A jelű közlésben foglalt valótlán tényállítás alkalmas volt a felperes jó hírnevének megsértésére, mert a vadászközösség egy kis és összetartó közösség, akinek rossz híre terjed el a közösségben, az nagyon nehezen mossa le azt magáról. A felperes nem hobbivadász, ezért ez még hatványozottabban érvényesül. Az, hogy a felperes jelenlegi munkaadójának tagjai között elterjedt az a valótlán tényállítás, hogy a felperes olyan személyiség, aki valamely vélt vagy valós sérelme esetén a vele kapcsolatba kerülő személyeket átviszi más vadásztársasághoz és ezzel vagyoni hátrányt is okoz, nyilván alkalmas a felperes vadásztársadalomban meglévő jó hírnevének megsértésére.
- [38] Álláspontja szerint iratellenesen állapította meg az elsőfokú bíróság azt, hogy önmagában cáfolja a felperes állítását, hogy az alperes A-G jelű közlései következtében a zárt vadásztársadalomban a megítélése hátrányossá vált volna az a tény, hogy a felperes a

felmondás után a szomszédos vadásztársaságnál helyezkedett el. Arra hivatkozott, hogy a felperes már a fegyelmi eljárást megelőzően, felmondása után elhelyezkedett, így az elsőfokú bíróság ténybeli tévedésre alapította jogi következtetését.

[39] Vitatta azt is, hogy a fegyelmi eljárásban tett tényállítások alapján hátrányossá kellett volna válnia a felperes megítélésének, utalva arra, hogy a Ptk.2:52. § (2) bekezdése alapján a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges, elég, ha a valótlan tényállás objektíve alkalmas a hírnévrontásra.

[40] A B-G jelű közlések kapcsán előadta, hogy az elsőfokú bíróság e körben lehetősége és egyben kötelessége ellenére tárgyalásba nem bocsátkozott, a feleket nem hallgatta meg, a tanúknak kérdéseket nem tett fel, nem alkalmazott anyagi pervezetést, megsértette a Pp.237. §-ában foglaltakat.

Hivatkozott arra is, hogy az elsőfokú bíróság a felperest nem tájékoztatta a bizonyítatlanság fennállásáról, annak következményeiről, nem orientálta az eljárást abba az irányba, hogy a B-G jelű kijelentések kapcsán a felperes tényállításait tisztázza. Az elsőfokú bíróság meg sem kísérelte e körben a tanúkat nyilatkoztatni, megsértve ezzel a Pp.294. § (4) bekezdését.

[41] Nem értett egyet az elsőfokú bíróságnak a vadászati jog, mint személyiségi jog körében kifejtett jogi indokaival. Arra hivatkozott, hogy a Ptk. nem csak a nevesített személyiségi jogokat veszi védelembe, így a felperes esetében az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben irányadó a vadászathoz való jog, mint alanyi jogosultság megsértése. Utalt arra, hogy az Alkotmánybíróság több határozatában meghatározta az általános személyhez fűződő jog lényegét, gyakorlati jelentőségét (8/1990. (IV.23.) AB határozat, ABH 1990, 42, 44-45.) Álláspontja szerint a vadászathoz való jog fennállása is levezethető az „anyajogból”, hiszen a felperes létét, létezését, emberi mivoltát szakmájából adódóan a vadászat és az ahhoz való jog éppen úgy meghatározza, mint a jó hírnévhez való jog. Így, szemben az elsőfokú bíróság álláspontjával, a felperes vadászathoz való jogának bíróság általi védelembe vétele szükséges lett volna, a felperes privát szférájának, illetve szellemi egészségének védelme érdekében.

[42] A második kereseti kérelem vonatkozásában kifejtette, hogy a jóhiszeműség és a tisztesség követelményét sérti az, akinek joggyakorlása szemben áll olyan korábbi magatartásával, amelyben a másik fél okkal bízhatott. A felperes joggal várhatta volna el, hogy azután, hogy a bíróság az alperes kizárását kimondó közgyűlési határozatát jogerősen hatályon kívül helyezte, a felperes az alperes vadásztársaságban fennálló tagsági jogait nyugodtan gyakorolhassa. Ez azonban nem történt meg, az alperes elnöke önkényesen elzárja a felperest a vadászat lehetőségétől a megkérdőjelezhető Házi Szabályzatra hivatkozással. A vadásztársaság elnöke a Házi Szabályzatban foglaltakkal a közgyűlés intézményét és funkcióját csorbítva magának a vadászat engedélyezése körében korlátlan döntési jogkört alapít, amely nyilvánvalóan sérti nemcsak a tagság jogait, hanem az egyesületi jogintézmény célját is. A Ptk. egyesületekre vonatkozó szabályai alapján az egyesület tagja jogosult az egyesület tevékenységében részt venni, az egyesület tagjait egyenlő jogok illetik meg, és egyenlő kötelezettségek terhelik. Az alperes társaság Alapszabályának 5. pont a.) alpontja a vadásztársaság kötelezettségévé teszi a tagok részére a vadászat lehetőségének biztosítását, az Alapszabály 10. pontja deklarálja, hogy a társaság tagjait egyenlő jogok és kötelezettségek terhelik, a 11. pontja pedig azt rögzíti, hogy a rendes tagok jogosultak a vadásztársaság területén a Házi Szabályzatban rögzített módon vadászni, és a vadásztársaság eszközeit a Házi Szabályzatban megállapított feltételekkel igénybe venni. Erre tekintettel a felperes jogosult vadászni, amelyre az alperes köteles lehetőséget biztosítani részére.

- [43] Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és a felperes perköltségben való marasztalását kérte. Álláspontja szerint a fellebbezés sem anyagi jogi, sem eljárás jogi szempontból nem megalapozott.
- [44] A fellebbezés nem megalapozott.
- [45] Az elsőfokú bíróság a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján a tényállást helyesen állapította meg.
- [46] A Pp.383. § (1) bekezdése szerint a másodfokú bíróság akkor dönt az ügy érdemében, ha az ítélet hatályon kívül helyezésére e törvény szerint nincs szükség. Erre tekintettel a másodfokú bíróság először a felperes hatályon kívül helyezésre irányuló másodlagos és harmadlagos fellebbezési kérelmeinek megalapozottságát vizsgálta.
- [47] A másodlagos fellebbezési kérelmében a felperes az elsőfokú bíróság ítéletének a Pp.381.§-a alapján – eljárás jogi felülbírálat keretében való – hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróságnak új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását a Pp.276. § (1) bekezdésére, 279. §-ára, 294. § (4) bekezdésére, 341. § (1) bekezdésére és 346. § (4) és (5) bekezdésére megsértését állítva kérte.
- [48] A Pp.381. §-a szerint a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott, és annak orvoslása a másodfokú eljárásban nem lehetséges, vagy nem észszerű.
- [49] A felperes alaptalanul hivatkozott Pp.276. § (1) bekezdésének megsértésére. Az, hogy az elsőfokú bíróság az általa szükségesnek tartott körben, a B-G jelű közlések valótlanúsága tekintetében nem folytatott le bizonyítást, a másodfokú bíróságnak a bizonyítási kötelezettségre vonatkozó eltérő jogi álláspontjára és e körben elvégzett anyagi pervezetésére tekintettel nem hatott ki az ügy érdemi eldöntésére, ezért nem alapozza meg az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatti mérlegelhető hatályon kívül helyezést.
- [50] Nem jelenti a Pp.279. §-ának az, hogy az elsőfokú bíróság a fegyelmi eljárás során született két határozatában fellelhető tényállításokat ítéletében egyenként nem értékelte. Az a körülmény, hogy az elsőfokú bíróság a B-G jelű közlések tekintetében levont következtetéseit egységesen és nem külön-külön fejtette ki ítélete indokolásában, nem jelenti azt, hogy ne vizsgálta volna egyenként a kijelentéseket. Nem jogszabálysértő önmagában az, hogy a B-G jelű kijelentések tekintetében lefolytatott vizsgálat eredményeként levont hasonló következtetéseit az elsőfokú bíróság ítélete indokolásában egységesen, összesítve fogalmazta meg.
- [51] Az a tény, hogy az elsőfokú bíróság a felperes indítványára kihallgatott tanúkat (Tanú1-t, Tanú2-ot, Tanú4-t és Tanú3-t) nem nyilatkoztatta a B-G jelű közlések valótlanúsága tekintetében a Pp. 294.§ (4) bekezdés második mondatának megfelelően, a másodfokú bíróságnak a bizonyítási kötelezettségre vonatkozó eltérő jogi álláspontja és e körben elvégzett anyagi pervezetése miatt nem alapozza meg az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatt az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.
- [52] A Pp.341. § (1) bekezdését az elsőfokú bíróság nem sértette meg, keresetet elutasító ítéleti döntése a perben érvényesített valamennyi kereseti kérelemre kiterjedt.
- [53] A Pp.346.§ (4) és (5) bekezdésében foglaltaknak megfelelően az elsőfokú bíróság ítélete indokolást és ezen belül jogi indokolást is tartalmaz, utal az értékelt bizonyítékok között név1 nyilatkozatára és a meghallgatott tanúk vallomására.

Az az elsőfokú ítéleti megállapítás (50. bekezdés), hogy a B,C,D,E,F,G jelű közlések esetében a felperes nem bizonyította, hogy azok rá vonatkozó, őt sértő valótlan tényeket tartalmaznak, a másodfokú bíróságnak a bizonyítási kötelezettségre vonatkozó eltérő jogi álláspontja és e körben elvégzett anyagi pervezetése miatt nem alapozza meg az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése miatti hatályon kívül helyezést.

- [54] A harmadlagosan előterjesztett fellebbezési kérelem nem megalapozott.
- [55] A Pp.384. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezésére önmagában nem szolgálhat alapul, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság anyagi pervezetésével nem ért egyet. Kizárólag ezen okból a felek sem kérhetik az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését.
- [56] A (2) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a 369. § (4) bekezdésében meghatározott felülbírálati jogkörének gyakorlását követően
- a) az ügy érdemében a rendelkezésre álló adatok alapján a 383. § szerint dönt, ha
 - aa) a fél nem nyilatkozik vagy a szükséges nyilatkozatot nem teszi meg, vagy
 - ab) a fél nyilatkozata és az elsőfokú eljárás szükség szerinti kiegészítése folytán az elsőfokú eljárásnak az ügy érdemi eldöntését befolyásoló hibája orvosolható,
 - b) az ítéletet hatályon kívül helyezi, ha az ügy érdemében az a) pont alapján dönteni nem lehet.
- [57] A másodfokú bíróság a Pp. 369. § (4) bekezdésében meghatározott felülbírálati jogkörének gyakorlását követően, a Pp.237. § (2) bekezdése szerinti tájékoztatás alapján alperes által indítványozott bizonyítást lefolytatta, ennek alapján az elsőfokú eljárásnak az ügy érdemi eldöntését befolyásoló hibája orvosolható volt, az ügy érdemében dönteni lehetett, ami a Pp.384. § (2) bekezdés b) pontja szerinti hatályon kívül helyezést kizárta.
- [58] A fentiekre tekintettel az elsődleges fellebbezési kérelem alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet érdemben vizsgálta.
- [59] Az 1. számú kereseti kérelmet, mint a személyiségi jog megsértésének a Ptk.2:52. § (1) bekezdésén alapuló szubjektív szankciója iránti igényt az elsőfokú bíróság jogalap hiányában utasította el.
- [60] A kereset jogalapját e körben a felperes a Ptk.2:42. §, 2:43. § d) pontjában és 2:45. § (2) bekezdésében jelölte meg.
- [61] A Ptk.2:43. § d) pontja értelmében a személyiségi jogok sérelmét jelenti a becsület és a jóhírnév megsértése.
- A Ptk.2:45. § (1) bekezdése szerint a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.
- A (2) alapján a jóhírnév megsértését jelenti különösen, ha valaki más személyre vonatkozó és e személyt sértő, valótlan tényt állít vagy híresztel, vagy valós tényt hamis színben tüntet fel.
- [62] A másik ember becsületéről vagy becsületének hiányáról tett megállapítás lényegét tekintve értékítélet. A jogi becsületvédelem érdeklődésére csak a valamilyen módon kifejezésre juttatott, más személyét érintő értékítélet tarthat számot. A becsület megsértése akkor következik be, ha a kifejezésre juttatott értékítélet nem felel meg az ítéletalkotás közmegegyezés által elfogadott törvényeinek, logikai szabályainak. Ha a véleményt alkotó megsérti az ítéletalkotás előbb említett szabályait, az általa fogalmazott értékelés torz, következtetlen, túlzó, indokolatlanul bántó, lealacsonyító, becsmérő, vádaskodó stb. lesz. A véleménynyilvánítás szabadsága miatt a negatív értékítélet, a bírálat önmagában nem jogsértő. Ez akkor is igaz, ha a vélemény az érintettre sérelmes, és azzal nem is mindenki ért

egyed. Jogellenesség - becsületsértővé - csak akkor válik, ha a bíráló túllépi a szabad véleménynyilvánítás határait. Ezeket a rendeltetésszerű joggyakorlás és a jóhiszeműség és tisztesség elvében foglalt követelmények képezik. Nyilván nem felel meg ezen elvárásoknak az olyan értékítélet hirdetése, amely önkényes, lealázó, ok nélkül becsmérlő stb.

- [63] A hírnév a társadalmi gyakorlatban keletkezik, a társadalom tagjainak a tudatában él, létezik, tehát emberi tudattartalom. A jóhírnév sérelmét csak a valóságnak nem megfelelő tényközlések valósíthatják meg, ezért az értékítélet, bírálat, akaratnyilvánítás, óhajok kifejezése a jóhírnév megsértéseként csak akkor jöhetnek szóba, ha legalább burkoltan tényállítást tartalmaznak. A személyre vonatkozó, objektíve valótlan tényállítást kifejező közlés csak akkor minősül jogsértésnek, ha a közmegejtés szerint a tényállítás alkalmas arra, hogy a sértett társadalmi megítélését hátrányosan befolyásolja.
- [64] A fentieket szem előtt tartva a másodfokú bíróság mindenekelőtt azt vizsgálta, hogy a felperes keresetében sérelmezett A-G jelű kijelentések értékítéletnek, azaz véleménynek, vagy tényállításnak minősülnek-e. Ezt követően vizsgálta azt, hogy értékítéletnek minősített kijelentések megfelelnek-e az ítéletalkotás közmegegyezés által elfogadott törvényeinek, logikai szabályainak, torzak, következetlenek, túlzók, indokolatlanul bántók, lealacsonyítók, becsmérlők, vádaskodók-e, illetve a tényállításnak minősülő valóság-e. (A kijelentések egy részében szereplő "ironikus" kifejezés nyilvánvaló elírás, az összefüggésekből megállapítható, hogy helyette "intrikus"-t kell érteni.)
- [65] A másodfokú bíróság nem értett egyet az elsőfokú ítélet (48) bekezdésében kifejtett azzal a jogi állásponttal, hogy az A-G jelű kijelentések tekintetében a felperest terhelte annak bizonyítása, hogy azok valótlanok, vagy valós tényeket hamis színben tüntetnek fel. A Pp.369. § (4) bekezdése alapján elvégzett, a másodfokú bíróság álláspontja szerint helyes anyagi pervezetés körében ezért a Pp.237. § (2) bekezdése alapján tájékoztatta az alperest a bizonyítandó tényekről, a bizonyítási kötelezettségről és a bizonyítatlanság következményeiről, e körben arról, hogy a Pp.265. § (1) bekezdése alapján az alperes érdekében áll, hogy a B-G jelű közlésekben foglalt tényállításokat a bíróság valóságnak fogadja el, ezért ezeknek a tényállításoknak a valóságát az alperesnek kell bizonyítania .
- [66] Az A jelű közlésben tényállítás az, hogy,„... eljárás alá vont magatartásával és személyével összefüggő módon a Vadásztársaság régóta visszajáró vendégei, 2017. évben megszakították a Vadásztársasággal a kapcsolatukat és eljárás alá vont új munkahelyén a szomszédos vadászterületen vadásztak.”
- [67] Az e tényközléssel kapcsolatban rendelkezésre álló bizonyíték az elsőfokú eljárásban beszerzett tanúvallomásokon túl névli írásbeli nyilatkozata, amely szerint: „Kijelentem, hogy felperes-n a mostani munkahelyére nem csábított át, hogy ott vadásszunk, nem tett kedvezőbb ajánlatot, ami ezt az eljárást indokolta volna. Z. azt mondta, hogy továbbra is vadászhatunk itt helységnev-on, de ő már máshol dolgozik. Nem a vadászati lehetőségről van szó, vadászni bárhol lehet. Ez egy személyes kötődés, több évtizedes barátság, családjaink ismeretsége. Ezért mondtam azt, hogy ahova ő megy, oda megyünk mi is.”
- [68] A fenti A jelű kijelentéssel az alperes a felperes fellebbezési hivatkozásával ellentétben nem „azt állítja, hogy felperes okán több vendég a Vadásztársaságból felperes felbujtásának eredményeként megszakította az alperessel a kapcsolatot”. Az A jelű közlés nem szól felbujtásról, a felperes „magatartásával és személyével összefüggő módon” kifejezést használja, amivel összhangban névli nyilatkozata azt rögzíti, hogy a felperes őt nem csábította át jelenlegi munkahelyére, a saját döntése volt, hogy a felperessel fennálló évtizedes barátságára tekintettel – azaz a felperes személyével összefüggő módon – követte a felperest a jelenlegi munkahelyére, ami a felperes magatartásával, munkahelyének változtatásával függött össze.

- [69] név1 nyilatkozata a másodfokú bíróság értelmezése alapján az A jelű tényállítás valóságtartalmát bizonyítja, ezért valótlan tényállítás hiányában a felperes jó hírnevének megsértésére nem alkalmas.
- [70] A B és azzal azonos tartalmú E jelű közlésekben az, hogy „az eljárás alá volt összeférhetetlen és súlyosan etikátlan magatartást tanúsított amikor több vadásztársát érintően is zavaró, valótlan és a társaság harmonikus békéjét roncsoló kijelentéseket tett ”....”megpróbálta az érintetteket egymás ellen hangolni és ezen magatartásával a társaság békéjét súlyosan veszélyeztette”....”összeférhetetlen magatartását a társaság vezetősége ellen tett intrikus kijelentéseivel és azt alátámasztó magatartásával súlyosbította...”, a C jelű közlésből az, hogy „eljárás alá vont több vadásztársát is kikezdte, megkísérelte őket egymással vagy a vezetőség egyik tagjával, az elnökkel, vagy az egész vezetőséggel konfliktusos helyzetbe keverni. Ezzel az ironikus magatartásával az eljárás alá vont a társaság eddig tökéletes, harmonikus békéjét tette tönkre, illetve súlyosan veszélyeztette azt, mivel megnehezített a társaság eddigi konfliktus mentes életvitelét, a D jelű közlés név2-n ironikus magatartása teljességgel összeférhetetlen, mivel eljárás alá vont magatartásával és nyilatkozataival a társaság békéjét és harmóniáját rombolta...” , az F jelű közlés „konfliktus generáló békétlenséget szító magatartást folytatott számtalan esetben, mikor megpróbálta a társaság tagjait, egyes tagok és a vezetőség, vagy az elnök közötti jó viszonyt valamilyen valótlansággal, dezinformációval kikezdeni és az érintetteket egymásnak ugrasztani, mellyel a vadásztársaság békéjét harmonikus működését egyértelműen veszélyeztette”, és a G jelű közlés „további súlyosbító körülmény, hogy felperes-n a kérdőre vonás és a fegyelmi eljárás elindulása óta is a helytelen magatartást választotta, mivel nem a hibájának elismerését, az elnézés-kérést, és a hiba kiküszöbölését kereste, hanem fenyegetőzéssel reagált” nem tényállítások, hanem a fegyelmi eljárás során a felperes magatartásának értékelése során kialakult vélemények, amelyek - ha helyességük vitatható is – a másodfokú eljárásban kihallgatott Tanú5, Tanú1 és Tanú6-k vallomásai alapján nem okszerűtlenek, nem lépnek túl a fegyelmi eljárás keretein, nem tekinthetők indokolatlanul sértőnek, bántónak vagy megalázónak, ezért a becsület megsértésének megállapítására nem adnak alapot.
- [71] A C jelű közlésből az, hogy "a tagok jelezték, hogy ez a fajta „keverés” zavarja a közérzetüket és nem szeretnék a jövőben ilyen zavart keltő hatásokat elszenvedni. A tagok azt is jelezték, hogy az ilyen típusú rosszindulatú, ironikus és etikátlan magatartás bennük komoly diszkomfortérzetet kelt.” tényállítások, amelyeknek a valóságát a másodfokú eljárásban kihallgatott Tanú5, Tanú1 és Tanú6-k vallomásai alátámasztották. A tanúk beszámoltak arról, hogy ők a felperes magatartását "keverés"-nek, intrikának értékelték, és jelezték, hogy ez őket zavarja.
- [72] A másodfokú bíróság teljes egészében egyetértett az elsőfokú bíróság ítéletében kifejtett jogi indokolással abban a körben, hogy a „vadászathoz való jog” nem személyiségi jog. Ahogy az elsőfokú bíróság helyesen idézte: „a személyiségi jogok elsődleges feladata, hogy az ember személyiségéből következő olyan jogokat részesítsen védelemben, amelyek az embert emberré teszik, az emberi személyiséghez a társadalmi közeg vizsgálata nélkül is hozzátartoznak”. Ennek megfelelően az ember személyiségéből következő jog a munkához vagy a pihenéshez való jog, de nem személyiségi jog az ezeket tartalommal kitöltő konkrét tevékenységi forma (így a népi tánc, a hímzés vagy a vadászat sem). A felperes (lelki) egészsége megsértését keresete jogalapjaként nem jelölte meg, így annak vizsgálata nem képezte a per tárgyát .
- [73] Az indokolás fentiek szerinti módosításával ezért helyes az elsőfokú bíróságnak az a következtetése, hogy a felperes elsődleges keresetének jogalapja hiányzik, ezért a sérelemdíj összegszerűségének vizsgálata szükségtelen volt.

- [74] A másodlagos kereseti kérelem tekintetében a másodfokú bíróság a Pf.V.20.085/2020/14/I. számú végzésével a pert megszüntette, azzal ezért érdemben foglalkozni nem kellett.
- [75] A sikertelenül fellebbező felperes perköltséget nem igényelhet, és a Pp.83. § (1) bekezdése alapján köteles a tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán feljegyzett illeték megtérítésére, valamint az alperes másodfokú eljárásban felmerült perköltségének viselésére, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3.§ (2) és (5) bekezdése alapján határozta meg.

Pécs, 2021. február 12.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Hrubai Adrienn s.k. előadó bíró, Dr. Berki Csilla s.k. bíró